Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛА

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома,
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Советеи Министрий Советеи орган
(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ЕРА, 21 июнь, 1973 шу. • № 74 (5335). Мах 2 кеп.

Л. И. БРЕЖНЕВА СИЙНА

ВАШИНГТОН, 19 июнь. (ТАСС-а спец. корр.). США Президента Ричард М. Никсона селхан КIайча пIаIа шу оттагIур официальни визитаца вахи Америка ВIашагIкхийтача Штаташка волча КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. Брежнева сийна.

Американски оагIонгахьара шуна тIа бар США аше-президент С. Агню, США пачхьалкъехьи секретарь У. Роджерс, кьамаи кхеранаеи дешаита воьда США Президента помощник Г. Киссинджер, США Президента помощницу М. Лэйрд, финансай министо Дж. Шульц, юкIа бохьиме министр Э. Ботц, оборонни министр Дж. Шлезингер, США конгресса членаш М. Мэнсфилд, Х. Скотт, Дж. Форд, Т. о' Нил. Р. Гриффин, КIайча цIеи кхьболча болхлой, вышнар оттача гIозаний, американски профсоюзий лидераш, культурни общественни цах.

Советски оагIонгахьара шуна тIа бар СССР кхыча механизацина тудажий министо А. Громыко, СССР кхыча мехкашцаначь торговле министр П. С. Патоличев, Граждански авиаце министо Б. П. Бугаев, КПСС ЦК Генеральни секретара помощницаш Г. Э. Цуканов, А. М. Александров, ТАСС-а Генеральни директор Л. М. Замятин, СССР Наука Академе США Института директор Г. А. Арбатов, СССР МИД-а коллеге член Г. М. Корниенко, США-ра Советски Союза посол А. Ф. Добрынин.

Шуна тIа кхамаьл дина СССР Президента Р. Никсона.

США Президента Р. Никсона хьийха официальни визитагIа Америка ВIашагIкхийттача Штаташка волча КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лаккехьарча Советеи Президиума член Л. И. Брежнев Вашингтоне аэропорт кхьежар 18 июне.

СУРТА ТIА: КIайча цIеи хьажаюкъа вIашагIкхийттача.

(ТАСС).

(Сурт хьайиад фототелеграфаца).

Р. Никсона къамаьл

Господин Генеральни секретарь!

Советски делегаце членаш!

Деза хьашийн доттагIийн!

Соаяка Киеве дахь долча хана тхо чIоагIгIа хьашина деи тIайначеи таханарча вай сийлахьча хьашо шиъ кьона шераш дахьчеи Украине «Ди сарсарьхь хоастаде» яхаш кина ца йьхар согIа.

Шу хьекамах ас пайда йийца вIашагIкхетара Iалашате лоархIамча кIинан ших хьалхарча дийнахь а хIара шинна ВIашагIкхийттача Штаташтеи Советски Союзан юкъерча гIулакхашка исторически кеда лостам хувча хьалхарча шоза а цхьадола лагарадаша вIалазар духьал.

Тахананча вай переговорех хьахиннадина белгIал йиш хулийт вайга ер ди хоастаде. Вай юха а вIадолийт шу согIа ха хьалхагIа чакхъянна переговораш. Цхьабакъда уж переговораш вай юха а вIайолаяьл вай шин хьалхан вай шин мехкан кIоштан гIулакхаш эгIадахара дахьке хиннача лоархIамча хIамай кердача ларда тIа. Вай юкъарча гIулакхий юкъмоттигеча лош а хинна дIаэттад Хьоца цхьана 1972 шера 29 мае вай кулгаш яздаьл вай гIулакхий кеттерча принципий хьалхехьа вай баьт вIашагIкхийтабаьнеи доагIуеит а хIаьта шиттга Вашагlкхийттача Штаташтеи Советски Союзан юкъерча гIулакхашка исторически кеда лостам хувча хьалхарча шоза а цхьадола лагарадаш вIалазар духьал.

Тахананча вай переговорех хьахиннадина белгIал йиш хулийт вайга ер ди хоастаде. Вай юха а вIадолийт шу согIа ха хьалхагIа чакхъянна переговораш. Цхьабакъда уж переговораш вай шин мехкан кIоштан гIулакхаш эгIадахара дахьке хиннача лоархIамча хIамай кердача ларда тIа. Вай юкъарча гIулакхий юкъмоттигеча лош а хинна дIаэттад Хьоца цхьана 1972 шера 29 мае вай кулгаш яздаьл вай гIулакхий кеттерча принципий хьалхехьа вай баьт вIашагIкхийтабаьнеи доагIуеит а хIаьта шиттга стратегически гергахьта доазъв отталаяь хьалхехьа кьа соглашенеш а. Uv лаьда тIа а латташ конструктивнийеIа вIашагIкхийттача Штаташтеи Советски Союзан юкъерча гIулакхашка исторически кеда лостам хувча хьалхарча шоза а цхьадола лагарадаш вIалазар духьал.

Цхьабакъда со дог тIайша ва, вайца нийсбича нарех цхьанниа а вайна тIалаттачуьл боккхачIа белгIаш тIаийлад. Вай баьхьаь тIаийлад, вай идеологие вай социальни системаши бе-бе йоллацьеча а, вIашагIкхьа доаю гIулакхаш деIIаяьчеи вайга йиш хилар. Вай баьхьаь тIаийлад, тIема кхераш, къьастта а чIесни тIема кхераш лабаккха гIертара гIулакхаш къьастта бехкоктеча вайна тIалатташ хилар. Стратегически гергахьта доазъв отгадаяь дахьке сийлахь-дожкха лекхар хьатIаийлад вай воаитта. Йиитта баьхьаь тIаийлад вай, вергача мехкий, IIамига а доккха а меллаяьй, бохьонаш шоай бергнгача чуоюлаамца доазъхIита вай лекхар хилап а.

Таханаь вай переговораш йолча хана вай цIаьхха а баьхьаь уж пранципнаш. Вай лара еллай уьх кIиначIа цIайолаяь переговораш чь согIасиенеи: бахьан долаш вай гIулакхаш дикка тоодара.

Хьо хьа коллегаши оаха таханаь сарсарьхь а уьх кIиначIа а тIаэш хьалхагIа вай хилича толлимий ларда тIа бекъате болх дIахо бе чIоагIгIа лаьхьа а долаш.

Шу хьалхагIа. Советски Союзе-за юха цIахьхьачуьа тIехьагIа Америка конгресса доклад сча хана, вай баьт вIашагIкхьабаьнна принципаш вай шинна а мехко ийися деладой мара пайда лургбоннаш долча ваьккха катгана ийбсийр аз.

Таханаь сарсарьхь, ши карта тIа йиллача маршрутагIа вай ниъкъ беш дIабахьача хьалхарча шийтта беттага юха хьежаяь, сона хет, ваьккха хана дерригга баьхьаьш доладеш да аьнна. ХIанна вайна хьалхашка кхы цхьаьккха а башка ди-кана торо я Москве вай воаитта белгалбаьна уу нагьагIа дIаьхьалхашкаьха дахара.

Америка доглоахийла сенах латт аьлча, из латт, уьх хьалхарча дийнаьь вай дIайолаяь беъкет дерригга из юхьаьл вай вIашагIкхетара дIахорча деношка дIахо хьоргхилараь.

Вай шинна а хIаьца машар бе-ва, шудуьха кьаьстта бекъоккхам латт вайна тIа вай гIулакхаш-низ болашагIа йоьча шин державана юкъера гIулакхаш — тешшаме дерригача дуцен тIа машар Iалашбара тIедерзадаь хуьга вIашагIкхьабаьккха гIулакха.

Вай толам бустабригба шераша биста ца Iеш, нтташ шераша а, хIаьта цул тIехьагIа неоахлашца а.

Дуккача американски президенташен кIоча мехкий тIехбаьна боккхийча кулгалхошен уьх цIагIа цьана хIама а диаъь, чхъаза цьъна кьа а тIехьагIа-ма-тIара духьа. Цхьабакъда со дог тIийша ва, вайца нийсбича нарех цхьанниа а вайна тIалаттачуьл боккхачIа бекъоккхам тIалаьттабаь, вайчуьа дикагIа тоор а хиъкаш шар.

Дуцен тIа доккхагIдола шин къьам тIом хьара кхераме йоьча райончашка даим вIашдуьхьа латторца е машаре дуцен цьъна болх бергба вай? Уьх кIиначIа цу хаттара вай малагIа жоп ду хьожашш лаьдугIаш да дуце.

Господин Генеральни секретарь, сона хоа, Iа ду жоп а аз ду морг лолга. Политически философера бащхалонаш ялеа а, дуцен тIа ши болашагIа долча шин кхьамо дерригача хьалхашта юкъерча машарех доттагIаьеи дуцен тIа ши болашагIа долча шин кхьамо дерригача хьалхашта юкъерча машарех доттагIаьеи дуьхьа цьъна къьастагарчхилагера массе метте паха сатусбаршка хьежжа хургда вай.

Ший къьамьл тоьхдоалаш Р. Никсона кIа текъьабир КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. Брежневен цунна члуббаьнна бахача пальеи моаршалаца, советски американски халкъий коттагIаеи дуьхьа кьаьстагарчхилагера, шин мехкан дерригача халкъьаштен юкъерча машара пхьамара.

Цунна жоп дуча кепара къамаьл дир КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева.

Л. И. Брежнева къамаьл

Везд господин Президент!

Езд господа Никсон!

Дамашн господашн!

Эгтара хьалха мукъьаба сона господин Президент, шоай мехка тхо хьоашлагIа хьехарах. Iа укъаза эьна Iимерза детташ бахьан болаш. ВIашагIкхийттача Штатий аьштан тIа тхо Iа хьоашлаа деш тIаэшарах. Хьан баокал алаа.

Бахьан ийбсалдарах пайда а эннаш ала безам бе са. соаяка май бетта Москве юкъи дIайолаяь советско-американски гIулакхаш дIахо тоодар духьа Хьоншарча переговораш дIахо е ийбсьеннача торона сона чIоагIгIа тоамбар деш хилар.

Москве вай вIашагIкхийттачуьл тIехьагIа дIаккача хано бокъонца бахьанаш аьнна хет сона СССР-ян США-ьеи юкъера гIулакхаш тоадара. шу хьалхагIа вай шинне кулгаш яздьъьа документа тIа хьалхекхача машаре дахара принципашца хьежжа уж эргадахара тIабеэбабаь пай шинна а мехко ийися деладой мара пайда лургбоннаш долча ваьккха катгана ийбсийр аз.

Тахан сарсарьхь, ши карта тIа йиллача маршрутагIа вай ниъкъ беш дIабахьача хьалхарча шийтта беттага юха хьежаяь, сона хет, ваьккха хана дерригача баьхьаьш доладеш да аьнна. ХIанна вайна хьалхашка кхы цхьаьккха а башка ди-кана торо я Москве вай воаитта белгалбаьна уу нагьагIа дIаьхьалхашкаьха дахара.

Америка доглоахийла сенах латт аьлча, из латт, уьх хьалхарча дийнаьь вай дIайолаяь беъкет дерригача дIахорча деношка дIахо хьоргхилараь.

Вай шинна а хIаьца машар бе-ва, шудуьха кьаьстта бекъоккхам латт вайна тIа вай гIулакхаш-низ болашагIа йоьча шин державана юкъера гIулакхаш — тешшаме дерригача дуцен тIа машар Iалашбара тIедерзадаь хуьга вIашагIкхьабаьккха гIулакха.

Вай толам бустабригба шераша биста ца Iеш, нтташ шераша а, хIаьта цул тIехьагIа неоахлашца а.

Дуккача американски президенташен кIоча мехкий тIехбаьна боккхийча кулгалхошен уьх цIагIа цьана хIама а диаъь, чхъаза цьъна кьа а тIехьагIа-ма-тIара духьа. Цхьабакъда со дог тIийша ва, вайца нийсбича нарех цхьанниа а вайна тIалаттачуьл боккхачIа бекъоккхам тIалаьттабаь, вайчуьа дикагIа тоор а хиъкаш шар.

Дуцен тIа доккхагIдола шин къьам тIом хьара кхераме йоьча райончашка даим вIашдуьхьа латторца е машаре дуцен цьъна болх бергба вай? Уьх кIиначIа цу хаттара вай малагIа жоп ду хьожашш лаьдугIаш да дуце.

Господин Генеральни секретарь, сона хоа, Iа ду жоп а аз ду морг лолга. Политически философера бащхалонаш ялеа а, дуцен тIа ши болашагIа долча шин кхьамо дерригача хьалхашта юкъерча машарех доттагIаьеи дуьхьа

ШОРТТА ХУРГДА ДОАКЪАР

ФОТОРЕПОРТАЖ

Іалама хьалап аьттув болаш хиларах ухх шера дика хинна Малгобекски района «Интуисай» совхоза доакъара дІайІийна пи-шиканаи баьцаи. ДоґІа ца дийлачча дийнах цхьа сахьат зекъа ца доадеш юкъарчу хьайбашто овсара доакъар шортта кийчера доґрига наьна оцурдІадьхад къаьхьагмохша. Шин шера доакъар Іаламдара Липецки областе юрта боахама къаьхьагамоша боаґрабаь кьонсан хьалло-пош совхоза доакъар кийчеранашка аккъара социалистически деккъаош тІаийлаш: план 3 эзар тонн болча 5 эзар тонн сенаж йолла, 3218 тонн ран яккха, 600 тонн витамини хьоар кийче.

Уж доккхий деккъаош дизза яхочачандара лаьрхІа доакъар аййиґу яхь бригада вІашагІьелдай совхоза къьхьегаш. Царна кулгаленаш ба йоккха опыт йола механизатораш.

Буц хьокхаргйолаш хьа ма хьалхаре шоай аґретаташ кхай тІа яьхар Гандалоев Юсапан, Дауребеков Михаила, Корняков Іисас, кхыбериш. Дика вІашагІьехьабаьккхаш дийнах бригада бойл Гетагаев Бембулата. Совхозе ягтара дуккаґІа сенаж цун бригада еллай. Совхоза яхь отделене слдача шин эзар сенаґІа тоне сенажах ах кхоалаґІа шурий - товарищ ферме еллай. Дикеи саца ха йоаґашш кхьаьет цун бригадерча новкъосташ.

Хьалтарча ялешкка деза ґІа цу хенаш карара кара тела цІе вымпел лелаш люцерна хьокхаш кхерах Іоюлаш волча М. Даурбекова, касараш хьалгІаййача комбайнера Кориков Іисас. Силос хьокха комбайн подборщик елла кийчъь я.

— Из дика тІулаех хьаййіоґ олха Старопольски арам «Полтавский» совхоза доакъар кийчеранашкара, — йоаґ хгоалаґІа отделене управляюще Дзагиев Ісас.

Ерриґа совхозе дІайийна 750 гектар люцерна я. Хіанаде цунах 500 гектар совґІа хьекха баьннаб хуьзаш.

Хоза дьаж йоаґІа йІеннга маьІхара яха люцерна хьаурзаш лел автомашинаш, тракторни тележкеш. Ше-ше духхаґІа рейсаш е ґІерташ яхье а баьина кхъхьег механизатора Гандалоев Іаддалкъадыка, шоферашца Галиев Башира, Хугоев Яьхьье.

Трашиеп чу йилла люцерна Іотоіаеш саца ха йоаґашш болх бу трактористе Гандалоев АрцІала. Трашиеп ґІо хозе латт чех сте-тележке, кийча а полиэтиленовни клеенка. ДоґІах сиха къайлаьюхьк сенаж.

Боккха терхам тІабахийтоб-совхозе мьыхса доакъар — витамини хьоар кийчъяра. Хадданна дийнахьеи буси болх бен и витамини хьоар доаккха АВМ-0,4 яха аґретат.

Котела чура температура хьокхаран трактории маслини датчик латт. Каст-каста цунга хьож машинист Боков Моавлан. ҐІоаґІа рьыа на из шин аґретата. Хьалха трактористе хинна из тахан чоалха-терча аґретата доаґ деш ва. ҐІа дІаоттаеш хинназ ранца болх бир Моавлае аґретата балха процесе дукаеча йоазара.

Дика кІоаґІ цун хІанз шин, баьхах. 12 градусал лаккаґІа хІа-ла ййи ца аґретата чура йІоаґаа. Ухх шера духа доґІаш люцерна Іалыа хиларах ґІо-ґІадухаґа мара дІаьхьийташ Боков Хаддинза из температура доаттаеш баьца дика хьоар доаккх. ХІанзае каьхата галешка а дехка складе дІачуденназ 70 тонн совґІа витаминни хьоар.

Хьоар доаккхаш деш доза балхаш механизированни ла. Кормораздатчик оттаяраз транспортера тІа мюса дІатІоцлачара 2 саг муьхьавыпаш.

ХьатІенеча самосвале, тракторни тележка цу чу Іочуйоссаеш хатий яьна люцерна. Транспортера тІара мюса дІатІецлачара цюпка тоІае мара еэан.

Хьоар галешка чуцехаш ба Корягова Наташен Меркюева Айзат. Кадай дел метьярий. Цьыа семпаґІа 4,5—5 тонн галешка йолл цар.

Цюпка сиъзен я хьоаленна кІэл. Сиюда воаг ухххза зачаан.

ДІахо а доакъар Іалаццен ба совхозе.

— Ухх шера дерриґа ишшш оарцаґІдьхьад оояа Липецки области юрта боахама къаьхьагамоша ґІадоладаар хьал а доацаш ґІоай яиз ґІа макхочча юкъарча къаьббаита шортта доакъар Іалаццара, — йоаґ совхоза корттереча агронома Гандалоев Іисас.

Т. АРЧАКОВ.

СУРТЦШ ТІА: (лакхе): КИК яхача аґретатача люцерна хьа а хьокхаш ґІоґІаьІІайзаьча тележкаш доаґІаш хьатІаяно Гандалоев Юьсапа, (лоле) Боков Моавлан яґретата фарсунка хьоазаяь доагор дьаґІдеш воал.

Автора сурташ.

ЭНЕРГЕТИКАШ ЯХЬЕ БАЬННАБ

Ухх шера хьаьстта дика къаьхьегаш ба «Гроэнерго» № 2 йолча теплоэлектроцентраль энергетикаш. Электрически энергия дІаахьітара пхе бетта план тІехкхоачаш а яь, ухх бетта кхы а хьанар айдеена къаьгаеш ба ун. Ер шу доладена денз хьанІа-лаьрхІачу совґІа цар кьыхай массеех механизированни хьаьстта-сахьат электроэнергии, бІаьш гІакаларий бІоаьхьа шера. Уж толамаш дала вІашІехьадьыпад хенал хьаьха ремонт яь ййсте а яьккха энергетически оборудовани болх бе йоаллайІйераз. ХІанале хьа ухх бетта хьаьхарча шин деккъа задана тІехкхоачашъьыл цар.

Хьокхам телаш къаьхьагш ба цига къаьгаеча ветеранаш — энергобинайн яьйи машинистаи В. Грабчак, Т. Крикорьянц, А. Арзаняи, В. Арсанукаев, асфальтировщик А. Мусаев, электрослесарш Г. Майоров, Н. Гудков, юьхьараш.

* * *

Патилетка кхоаллаІча шера плаи канал хьаьда ххоачашъьра тІагІерта къовсам доаттабеш я «Гроэнергоремонт» ремонтно-наладочни предприяте коллектив. Пхе бетта плаи канал хьаьда за хьаьха ххоачаш а яь ух темпашкы тІа лаххьяь къаьхьагІ я из ухх бетта. Къаьсеґама овсарле лакхьара хьаьни пай-ах процент тІехкхоачашъьыл цэ, хьаьта арахецача продукцеча дІабола мах планґаІа лаьрхІачу 11 процент лоабаб.

Социалистически яьхе хьаьла латт Г. Меньшиков В. Черкасов керте латтача турбинни котельно-ремонтини цехй коллективаш.

Х. СУРУДЖАНЦ,
«Гроэнерго» оператор.

ДИ ТІЕХЬ ЛАКХЛУ ХЬОКХАМАШ

Вай респубикерча ґІишлоьшеча организацей хьашташ диззаш яхоачаш а деш, ийслагІча пятилетка кхоаллаґІе шера плаии тІаийла социалистически деккъаошш тІаиял хьалха чакхдаккха тІатІеэтта къовсам доаттабу Нохч-ГІалгІай қарьеоруправление кадровоикпуправление коллективо реализация яь продукци 35 эзар сома маьхаґІа. Соаяке ух хана реализаци хьаьста 12 процент дукхаґІа из. Къаьхьгама овсарле аладаяча шера хьалхарча пхе бетта хинначчул 7,8 процент лакхъьыл ухх шера цу юкъа. Цуи чотах доахийнай планнаи совґІа ара меи хийна продукци.

Ш. ДАХКИЛЬГОВ.
Нохч-ГІалгІай карьеоруправление начальник.

«СЕРДАЛО»
2-гІа оагІ. 21 июнь, 1973 шу.

КОСМИЧЕСКИ ТОХКАМАШИ ЭКОНОМИКЕЙ

Космонавтика — прогрессаге бодача наькъа-ІІа аламле лаккхув дола доккха лагІа, хІаьта духьхьал цудухьа чІоагІа уйла тІайохийт вай мехка космос карвевзяна-ла аспашта. 1971—1975 шерашка СССР халкъ бохьам дегІабоалабара пхе шера планах йолча КПСС XXIV съезда Директивашка оттаьлаьр «Кердастерашца ґІаьнна техкарий ґІоґІаьІІайзаьча телефоно - телеграфни дохиттабар, телевиденеи, метеорологически прогнозировани дегІайолаяр, Іалама ресурсаш Іомарр, географически тохкамаш дар, хьаьсеґама хІаьнна дохха-ран кхоачашшар, хІаьта шитта Беттан Маьлха системерча планетаитен дІаьхьа лардера Ілимветеранаш дІаьт дуьзна хьемнех Іалмаит баллаш чакхдоахийра Іалаццеб».

Космонавтико бІарга ца яйна тайпа доккхий торонаш яхь экономика дегІайолаларз, иокъарчу дозанаш а кхы а доккхаґІча дьыкъе юкъарчаа долаш а ялиин ю прогресса.

Уж тІехьарча шерашка толамаш экспуатаци ю дуккхача хьалха боахама космически системаашта. «Метеор» яхача спутникех шерра пайда а эпаи уьттаеш йолча СССР Гидрометеослужьба программаиа, боаґошша мехарра бІашТІехьяланза йолча даннеетІа а, йиш хуллаґІ хІара шера 500—700 миллион сома маьха материалын пешкотаи на йоаттаи социалистически хьаьрачу Іалмаит метеорологически спутникаша а елар боахама ґІулаьхьаяна диллача ґІоаґІа доархІаяс йолча информаци. Масела, «Метеор» яхача экспериментальни метеорологически системана юкъе хинтача «Космос-144» яхача спутникаца гулаьхьалаш, Врангелев ґІаьрранга Берингова проливаге кІаьчча, ґІоґІаьІІайзаьча ґІоґІаьІІайзаьча ґІоґІаьІІайзаьча

КА БОЛА ЯЛАТ 8—10 ДИЙНАХЬ ЧУЭЦАРГДА ВАЙ!

Ялат чуэцара хетаяьча республика юрта боахама болхлой совещанера

Оаха хоам бьча тайпара ух денош на хилар ялат чуэца дола дара хетаьч республикера юрта боахама болхлой совещани, Соешание донзар йир Мохч-Паьгlай АССР Министрий Совета председателя Р. Б. Вахаева.

КПСС XXIV съезда Директивашта, ялар докладчика, ух пятилетке юртбоахама производства дIаХо дегIайолаера доккхийн бехьтокхамех декхарш оттадаьл. КПСС ЦК беррига нах тIабохийт из лаьца сихагIа дегIаюзалаера, мехка хьашташ дикагIа кхоачашдара из дегIаюзара темпаш Iалашъяра.

Юртбоахама производство дегIайолаяра дарц ялат дуккагIа дакхар я. Съезде чIоагIа лоарIам бай йийнар ялата проблема, из кхоачашъяра тайна хуьра да дуккагIдолча аьлъло юрта боахама дегIаюзалаера доккъошца, къаьстта хьайбай боахам дегIабоалабар.

Хlанз беррига мехка балхан доаржадаьз дика Iалашъяьлаш кха ялат чуэнара.

КПСС ЦК Украина комбайнерий письмо могаа а дан союзни республикин Комсомолски Iамийн кадро, КПСС крайкомашкарен обкомашкарен дIадийхад из письмо дувцина, дика вIаштIехьдаьккха ялат чуэнара кийчо яр.

Ялат кхедара доккхийн чоалханеи декхарал латт вай республика юрта боахама дегIаюзалаерчу хоша хьалхашка. Къаьстта комбайнерашка, Къаьстта боахамашка кхоачам болашш квалификаци лакха йолеи механизаторашн хиларах тайна ба толам.

Республика колхозашкен совхозашкен уьк шера хьувькъа лард йоллаш дикка лаккъьяь фийг бо ола, ка бола, бобони культураш кхаза агротехникаш. Хьанар айдаь кхин дезделерал тIаьхьа кхоачашдайалар — дика хьийгъад алат.

Хlанз, механизаторашта, колхозхошта, совхозий болхзошта, беррига чуэнара юрта боахама болхзошта хьалхашка латт ца дойташ ялат чуэнара декхарал.

Уж декхарал кхоачашдара укранински комбайнерий опыто доккха новкъостал дегIалар белгалдаьккхар докладчика. Колхозашкен совхозашкен кхы тIа а оттаеш юкъе кхувлан я дика вIаштIехьдаьккхаен дикен ялат чуэнара мероприятеш. Ялат уьнатрадиа ца юрта техника, тарнспорт хаттарна кIийтъяра, боахамашка кхоачам болашш квалификаци лакха йолеи механизаторашн хиларах тайна ба толам.

Республика колхозашкен совхозашкен уьк шера хьувькъа лард йоллаш дикка лаккъьяь фийг болла

СА ДОТТАГIИЙ СОНА БИЦЛУШ БАЦ

...Ухх шера май бетта цхьан дийнахь дар из. Вай лоалахоь республике воллу со. Нохч-ПалгIайченан Кхьабседа - ГIийрийн республикан дозанан вIашагIкхеттача гулбена тукка пах бен. Лекаш наизарг, дегтара тIоарана, леча хьалхарна, дозуча эллина оьашор аре. Чоагта тIалабаха, безаме вIашин мархIа лелхаш, IIа-ламе хьорIашца дегтаи бан вежаржайца йолча шин республика искусстве викалаш. ВаIшера дottагIехь гастролаш е доагIар цар театр, вай театр — цхьанна.

ХIаре керда толам бакъйор, вахар нразе хилар лозш лоацаш доахаш, дег тIара боагIа вежаяш йIоахал вIашин вIа-хоа телаш хиннача цу лоалахоьца роьза тIарех, шийна бокхха тоам хинна, пагтахь хьежаш санна хетар цу минутачка даим а кIай доахур дийха лотта Бепи-Лоам корта а. Хlинца, мел дукха лайна, хургда дунна уж санна доза дottагIехь цIейш. Ма дукха дувцаргар вайна по цу хьалхе?ьа, нагахь санна ше моте луш балар. Цо дувца мегар Нохч-ПалгIайчеи КIилбаседа - ХIирийнен хьалхарчу вахарна а тIулаккхашца дукха а хIинца